

Huvudman

Naturlära i Hälsingland AB
Org.nr 556855-4314
sigrid.bergakra@naturlara.se

Ärendet

Tillsyn av den enskilda huvudmannen Naturlära i Hälsingland AB (org. nr 556855-4314); nu fråga om uppföljning av beslut den 21 mars 2025.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Naturlära i Hälsingland AB (org. nr 556855-4314) att senast den **17 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder för att avhjälpa påtalad brist rörande ekonomiska förutsättningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Naturlära i Hälsingland AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Naturlära i Hälsingland AB ska vidta följande åtgärder

Ekonomiska förutsättningar

Huvudmannen ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I detta ingår att huvudmannen ska:

1. Se till att ha ekonomiskt utrymme att betala sina skulder när de förfaller till betalning (2 kap. 5 § andra stycket 2 p. och 26 kap. 3 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till pef@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7731) i de handlingar som sänds in.

Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med:

1. En detaljerad beskrivning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa bristen. Beskrivningen ska styrkas med intyg eller andra underlag.
2. Avstämd och rättvisande balans- och resultatrappport för perioden 1 juli 2025 till och med 30 juni 2026 för huvudmannen och moderbolaget.
3. Utdrag från skattekontot för perioden 1 december 2025 till och med 31 juli 2026.
4. Bankkontoutdrag för perioden 1 december 2025 till och med 31 juli 2026.
5. Uppgifter om elevantal för vårterminen 2026 och höstterminen 2026.
6. Övriga eventuella upplysningar som kan vara av betydelse vid Skolinspektionens prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 genomfört en tillsyn av huvudmannen Naturlära i Hälsingland AB. Tillsynen har omfattat en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Skolinspektionen har den 21 mars 2025 beslutat att förelägga Naturlära i Hälsingland AB att senast den 30 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist avseende ekonomiska förutsättningar.

Naturlära i Hälsingland AB har den 26 september 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har den 20 oktober 2025, 3 december 2025 samt 23 december 2025 även inkommit med kompletterande uppgifter till redovisningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Naturlära i Hälsingland AB har följt föreläggandet samt om påtalad brist har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Ekonomiska förutsättningar

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 21 mars 2025 att Naturlära i Hälsingland AB inte hade ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionens utredning visade att huvudmannen inte hade medel att betala sina skulder när de förföll till betalning.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i redovisningen av vidtagna åtgärder inkommit med fastställd årsredovisning för 2024/2025, resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2025, utdrag från skattekontot för perioden 1 januari 2025 till och med 30 november 2025 samt uppgift om relevant hösstermin 2025. Huvudmannen har även inkommit med underlag för beviljad checkräkningskredit, bankkontoutdrag för perioden 1 januari 2025 till och med 30 november 2025, underlag från banken avseende ägartillskott samt intyg avseende ett amorteringsfritt lån. Vidare har huvudmannen inkommit med skriftliga redogörelser den 26 september 2025, den 20 oktober 2025 samt den 16 januari 2026. Huvudmannen ingår i en koncern där Bergåkra Holding AB (org. nr 559333-2488) är moderbolag. I ärendet har huvudmannen inkommit med moderbolagets fastställda årsredovisning för 2024/2025 samt resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2025. Skolinspektionen har i ärendet även inhämtat kreditupplysningar.

Av utdrag från skattekontot för perioden 1 januari till och med 30 november 2025 framgår att huvudmannen är sen med betalning av skatter och avgifter för 10 av dessa 11 månader. Av underlag från banken framgår att beviljad checkräkningskredit uppgår till 750 000 kronor. Det beviljade beloppet på checkräkningskrediten är oförändrat sedan Skolinspektionens beslut den 21 mars 2025. Vid jämförelse mellan utdrag från skattekontot för perioden 1 januari 2025 till och med 30 november 2025 och bankkontoutdrag för checkräkningskrediten för motsvarande period framgår att medel inte funnits tillgängliga vid de tillfällen skatterna skulle varit betalda för 8 av de 11 månaderna. Av utdrag från skattekontot framgår exempelvis att skatter och avgifter i september 2025 dras från skattekontot den 12 september 2025 med ett belopp om 117 000 kronor och att betalningen bokförts på skattekontot den 22 september 2025. Av bankkontoutdrag framgår att den nyttjade checkräkningskrediten uppgick till 750 000 kronor per den 12 september 2025. Det innebär att

checkräkningskrediten var fullt nyttjad per den 12 september 2025 och att betalningen om 117 000 kronor till skattekontot därmed inte ryms inom det beviljade beloppet.

Av moderbolagets årsredovisning för 2024/2025 framgår att moderbolaget har erhållit ett aktieägartillskott om 400 000 kronor. Av skrivelse den 20 oktober 2025 framgår att tillskottet är tänkt att användas i huvudmannens verksamhet. Av underlag från banken framgår att sammanlagt 385 000 kronor har överförts från moderbolaget till huvudmannen som ett likvitt tillskott, uppdelat per den 30 oktober 2025 samt 3 november 2025.

Huvudmannen har i skrivelse den 20 oktober 2025 redogjort för att likviditeten har varit ansträngd och att utbetalningar från kommuner vanligtvis erhålls i mitten av månaden vilket lett till att huvudmannen betalat skatter och avgifter sent. Av skrivelse från huvudmannen den 26 september 2025 framgår att likviditeten kommer förbättras då "det banklån som hänför sig till utköp av tidigare ägare har slutbetalats vilket innebär att likviditeten avlastas med 450 000 kronor under kommande räkenskapsår". Vidare framgår att huvudmannen beviljats amorteringsfrihet på ett banklån. Det framgår av intyg från banken att huvudmannen beviljats amorteringsfrihet mellan 30 augusti till och med 30 november 2025 på en kapitalskuld om 345 000 kronor. Amorteringen per förfallodag uppgår till 23 000 kronor.

Av balansrapporten per den 31 oktober 2025 framgår att huvudmannens omsättningstillgångar uppgår till 1,7 miljoner kronor och att de överstiger de kortfristiga skulderna som uppgår till 1,2 miljoner kronor. Omsättningstillgångarna inkluderar kortfristiga fordringar hos koncernföretag som uppgår till 1,1 miljoner kronor. Vidare framgår att huvudmannen inte har några kortfristiga skulder till koncernföretag. Om de koncerninterna posterna inte beaktas uppgår omsättningstillgångarna till 529 000 kronor vilka understiger de kortfristiga skulderna som uppgår till 1,2 miljoner kronor. Det framgår av kreditupplysning för huvudmannen daterad den 14 januari 2026 att inga nya betalningsanmärkningar eller skulder hos Kronofogden har tillkommit sedan Skolinspektionens beslut om föreläggande den 21 mars 2025.

Huvudmannen har under räkenskapsåret 2024/2025 lämnat koncernbidrag till moderbolaget om 86 000 kronor. Av moderbolagets resultaträkning för 2024/2025 och av resultatrapporten för perioden 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2025 framgår att moderbolaget inte redovisar några rörelseintäkter vilket innebär att moderbolaget inte har en verksamhet som genererat likvida medel. Vidare har moderbolaget skulder till kreditinstitut som enligt information från huvudmannen har en snabb

återbetalningsplan¹. Vidare framgår av moderbolagets balansrapport per den 31 oktober 2025 att omsättningstillgångarna understiger de kortfristiga skulder med 1,8 miljoner kronor. Av de kortfristiga skulderna, som uppgår till 1,9 miljoner kronor, avser 1,1 miljoner kronor skulder till koncernföretag.

Huvudmannen redogör i skrivelse den 16 januari 2026 att moderbolaget är ett ägar- och förvaltningsbolag vars enda syfte är att äga och förvalta aktierna i verksamhetsbolaget Naturlära i Hälsingland AB. Vidare redogör huvudmannen för att ett holdingbolag normalt saknar omsättning och löpande affärsintäkter. Huvudmannen framför även att koncernstrukturen är vanlig och att skuldsättningen placeras i ägarledet vid finansiering av ett aktieförvärv.

Av årsredovisningen för 2024/2025 framgår att huvudmannens omsättning uppgår till 9,5 miljoner kronor och att huvudmannen redovisar ett positivt årsresultat om 263 000 kronor. Året dessförinnan var omsättningen 10,7 miljoner kronor och årets resultat uppgick till 263 000 kronor. Vidare framgår av årsredovisningen att justerat eget kapital uppgår till 2,6 miljoner kronor per 30 juni 2025. Av resultatrapporten för perioden 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2025 uppgår resultat efter finansnetto till minus 48 000 kronor. Av skrivelse den 26 september 2025 framgår att huvudmannens elevantal för höstterminen 2025 uppgår till 24 elever. Elevantalet har minskat med 14 elever, motsvarande 38 procent, mellan höstterminen 2024 och 2025. Ett minskat elevantal innebär att huvudmannen erhåller minskad ersättning från kommunerna.

Skolinspektionen har i beslut den 22 januari 2026 förelagt huvudmannen att vidta nödvändiga åtgärder för att rätta till verksamhetsbrister vilket kan komma att öka huvudmannens utgifter.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

¹ Uppgift från huvudmannen 4 november 2024 (ab 3)

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen (2010:800) anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

I förarbetena till skollagen anges att kravet på ekonomiska förutsättningar gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Om det är fråga om ett bolag som ingår i en koncern bör det även beaktas om ekonomin i koncernen som helhet påverkar aktörens ekonomiska förutsättningar. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (prop. 2017/18:158 s. 50 och 122).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Naturlära i Hälsingland AB fortsatt inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar och löpande betalningar.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen fortsatt inte betalar sina skulder i tid då utredningen visar att huvudmannen fortsatt inte haft likvida medel tillgängliga för att kunna betala sina skatter och avgifter i tid under majoriteten av månaderna under perioden 1 januari 2025 till och med 30 november 2025. Detta trots att huvudmannen vidtagit åtgärder för att stärka det likvida utrymmet så som tillskott från ägare via moderbolaget och amorteringsfrihet på ett av huvudmannens banklån. Vidare har huvudmannen uppgett att likviditeten kommer att avlastas under det kommande räkenskapsåret då ett banklån i moderbolaget slutbetalats. Det ändrar dock inte Skolinspektionens bedömning då utredningen visar att huvudmannen saknar likvida medel för att betala skulder i takt med att det förfaller. Skolinspektionen konstaterar att det finns flera faktorer som kommer att påverka huvudmannens likvida utrymme framöver, bland annat ett minskat elevantal och därmed en minskad ersättning från

kommunerna. Vidare har Skolinspektionen i beslut den 22 januari 2026 förelagt huvudmannen att vidta nödvändiga åtgärder i skolverksamheten vilket kan komma att öka huvudmannens utgifter.

Mot ovanstående bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller skollagens krav om att en huvudman ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Naturlära i Hälsingland AB uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar. Det finns därför skäl att förelägga Naturlära i Hälsingland AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av ekonomen Christina Lundborg.

Utredaren och ekonomen Hanna Abrahamsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även ekonomen Lina Håkansson medverkat.